

ТАБЛИЦА

с постъпилите становища по проект на решение за преразглеждане на задълженията за задължително разпространение на радио- и телевизионни програми, наложени с § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за електронните съобщения на предприятията, които предоставят кабелни и сателитни мрежи за разпространяване на радио- и телевизионни програми (процедура открита с Решение № 248/22.05.2014 г. на КРС)

ПРЕДПРИЯТИЕ	СТАНОВИЩЕ	СТАТУС	МОТИВИ
НСМСКО „ТВ Клуб 2000“	Предлаганият за обществено обсъждане проект за решение на КРС относно налагане на must carry задължения на кабелните и сателитните оператори по отношение програмите на БНТ и БНР противоречи на материалното българско и европейско право и предвидените в действащото законодателство процедури и като такъв не следва да се приема. Съображенията ни са следните: Един от основните принципи, залегнали в европейското законодателство в областта на телекомуникациите, е „защита правата на потребителите с цел гарантиране достъпа им до информация“. Основните евродирективи, които касаят тази област, са две - Директива 2002/21 за общата регулаторна рамка и Директива 2002/22 за универсалната услуга. В тези директиви, наред с другото, са залегнали следните основни постановки: 1. Принцип на технологичната неутралност - този принцип гарантира, че законите и държавните органи ще третират всички телекомуникационни предприятия еднакво, независимо от технологията, която използват, за да достигнат до потребителя. Принципът „технологична неутралност“ обаче е заложен недостатъчно ясно и убедително в Закона за електронни съобщения (ЗЕС), като отговорността за спазването му е вменена на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС), която обаче проявява пасивност и се ангажира с половинчати действия. 2.Задължително предаване на т.нар. must carry програми - това задължение трябва да се налага от регулиращия орган (в случая КРС), като се цели защита на обществения интерес и правото на гражданите да получават информация. Това задължение е предвидено в Директивата за универсалната услуга, като в нашето законодателство е уредено с чл.49в от ЗЕС. Правото да налага задължителен пренос в България е дадено на КРС (но това правомощие досега не е упражнявано в пълен обем), като определянето на програмите, които ще носят статут must carry, е	Не се приема	Становището на НСМСКО „ТВ Клуб 2000“ не се отнася пряко до съдържанието на поставения на обществено обсъждане проект за продължаване на действието на задълженията за разпространение (пренос) на националните и регионалните програми на Българската национална телевизия (БНТ) и Българското национално радио (БНР), наложени с § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС на предприятията, които предоставят услугата „радио- и телевизионно разпространение“ чрез кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи, поради което искането за оттегляне на проекта на решение и провеждане на процедура по нов проект на решение е необосновано. НСМСКО „ТВ Клуб 2000“ не прави обосновано възражение срещу продължаване на задълженията по § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС, а от изложеното в становището става ясно, че предложението на организацията е в посока налагане на задължения за разпространение на телевизионни програми, различни от тези посочени в § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС, което не е предмет на проекта на решение. Налагането на задължения за задължителен пренос на телевизионни програми, различни от тези на БНТ и БНР, може да бъде предмет на евентуално бъдещо решение на комисията на основание чл. 49в от ЗЕС. С оглед на това становището на НСМСКО „ТВ Клуб 2000“ е неотносимо към предмета на общественото обсъждане. КРС отбелязва също така, че НСМСКО „ТВ Клуб 2000“ не представя аргументи срещу продължаване на действието на § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС. По отношение на становището на НСМСКО „ТВ Клуб 2000“ за несъответствие между националното законодателство и европейското, КРС счита че няма основания за подобни твърдения: В конкретния случай КРС е обвързана от разпоредбата на § 3, ал. 7 от ПЗР на ЗЕС, която ограничава правомощията на комисията по отношение на преразглеждане на вече наложени задължения за задължителен пренос, което е направено с ПЗР

вменено на Съвета за електронни медии (СЕМ). Де факто се прилага двоен аршин от КРС - на кабелните и сателитните оператори се налага must carry задължение и то без възнаграждение по отношение разпространението само на програмите на БНТ и БНР. В същото време must carry задължение се налага и на цифровите платформени оператори (мултиплексите), но срещу определено от самите тях разходоориентирано заплащане от страна на собствениците на съдържание (телевизионните оператори), посочени в списък на СЕМ, а не само по отношение програмите на БНТ и БНР. По този начин тотално се погазва релевантното европейско право, заобикаля се действащото българско законодателство и се нарушават основните принципи в сферата на телекомуникациите, посочени по-горе. Нещо повече, създава се впечатление за прилагане на корупционни практики от определени длъжностни лица в държавния регулатор, които нарушават и неизпълняват служебните си задължения, за да създадат облага за някои от далекосъобщителните оператори. Към настоящия момент европейското право в сферата на телекомуникациите е транспонирано неправилно или непълно в действащото българско право и в този му аспект. Във връзка с цифровизацията през 2009 г. бяха приети няколко нови текста в Закона за радиото и телевизията (ЗРТ), които третират задължителното разпространение на цифрови ТВ-програми. Така например в чл. 116ж ал.1 на ЗРТ се възприе, че СЕМ определя вид и профил на лицензираните български телевизионни програми или радиoproграми, които задължително се разпространяват само чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване (т. нар. мултиплекси). Т. е. в нарушение на принципа за технологична неутралност тази правна норма предварително игнорира кабелните и сателитните оператори, като възможни участници в задължителното разпространяване на цифрови ТВ-програми. Същата трактовка е възприета и в § 37 ал.1 от ПЗР на ЗРТ. Тази правна уредба в настоящия си вид нарушава европейското законодателство и създава предпоставки за наказателни процедури срещу Република България. Наложено само на ефирните оператори (цифровите наземни оператори DVB-T) задължение за пренос и на други програми, освен тези на БНТ и БНР, не намира правна опора в относимите евродирективи и дори противоречи на основните им принципи. Ето защо през 2011 г. под натиска на Европейската комисия бе променен ЗЕС, като правото да налага задължителен пренос бе дадено на КРС (както трябва да бъде) с новелата а чл. 49в от	на ЗЕС и ЗРТ. Поради това преценката за налагане на задължения за задължителен пренос е направена от законодателя, а не от комисията. Законодателят е преценил, че тези задължения трябва да се наложат в различен обем по отношение на отделните платформи като преценката е с оглед различни цели, което обосновава третирането им по различен начин. Задължителният пренос на дадено съдържание е задължение единствено за оператора на платформата, което в обществения интерес ограничава частично свободния избор на доставчика да комбинира различно съдържание. Само, когато срещу задължението на платформения оператор стои задължение на доставчика на медийната услуга да представи задължително своето съдържание за пренос може да се твърди, че дадени телевизионни програми задължително трябва да присъстват на определена или всички платформи. Така срещу задълженията, предмет на настоящото производство, стоят реципрочни задължения за предоставяне на телевизионните програми съгласно чл. 44, ал. 5 от ЗРТ. В контраст задължителният пренос, наложен с § 37 и § 37а от ПЗР на ЗРТ на операторите на мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване няма насрещно задължение за задължително предоставяне на телевизионните програми и за доставчиците на медийните услуги тези задължения единствено ги ползват като право да бъдат разпространявани в съответната мрежа. От тази гледна точка, КРС счита че становището на заинтересованата организация погрешно представя същността на задължителния пренос, наложен с § 37 и § 37а от ПЗР на ЗРТ като аргумент за налагане на идентично задължение на операторите на кабелни и сателитни мрежи. Налагането на задълженията по § 37 и § 37а от ПЗР на ЗРТ с отделно решение на КРС на основание чл. 49в от ЗЕС неоснователно би създадо задължения за кабелните и сателитните мрежи да резервират капацитет за преноса на съответните телевизионни и радио-програми без това да гарантира, че самите доставчиците на медийните услуги ще се възползват от правата, които им дават тези задължения. Единственият правен ефект на евентуално наложените задължения на кабелните и сателитни оператори ще бъде да ги задължат да запазят капацитет за пренос, който при поискване от съответния доставчик на медийна услуга да бъде използван за разпространение на определена програма. Задълженията за задължителен пренос се налагат в полза на доставчиците на медийните услуги, който може да се възползва от тях. При положение, че до този момент нито едно
--	---

ЗЕС. Но и тази по принцип правилна законодателна промяна по стар български обичай не бе проведена до край. Защото предоставеното на КРС правомощие е формулирано ато диспозитив и няма задължителен характер, тъй като в ал.1 на този член е използвана умата „може“. Т. е. КРС преценява дали да действа по указания в правната норма начин ли не. И тъй като порочните разпоредби на ЗРТ, които фактически водеха до изземване на правомощия на КРС от СЕМ не бяха отменени или изменени, оказа се, че уж транспониращият еврозаконодателството чл. 49в ал.1 от ЗЕС е мъртва правна норма. Новата разпоредба на ал. 4 на този член даже още повече влоши положението в посока неравнопоставеност, тъй като даде възможност на DVB-T операторите (мултиплексите). освен че само те разпространяват must carry програмите, но и да получават възнаграждение за това. Нещо повече, даде се правото на мултиплексите сами да определят цената за това разпространение, като единственото им ограничение е тя да бъде разходоориентирана, т. е. да не води до формиране на търговска печалба, а само до покриване на направените разходи. Към настоящия момент КРС нито веднъж не е упражнила правомощието си по ал.1 на чл. 49в от ЗЕС в пълен обем, както и задължението си, вменено ѝ с § 3 ал.7 от ПЗР на ЗЕС, а именно: до 23.05.2013 г. да преразгледа наложения задължителен пренос (което предполага и други програми, а не само БНТ и БНР). Предлаганият за обществено обсъждане проект е само измиване на ръцете и бягане от отговорност, защото отново в обхвата му попадат само програмите на БНР и БНТ, а останалите пак са... „забравени“. На този фон на неравнопоставеност кабелните оператори заплащат за правото да разпространяват програмите със статут must carry, определени към настоящия момент от СЕМ по ЗРТ със специален списък, докато мултиплексите получават възнаграждение за същото. Това се отразява в цената на пакета програми за клиентите на кабелните оператори - крайните потребители. Така на практика с парите, които собствениците на съдържание (ТВ-програми) събират от кабелните и сателитни оператори, те заплащат на DVB-T операторите за задължението им да разпространяват същите тези ТВ-програми и то безплатно за потребителите. Това несъмнено води до изкривяване на нормалните конкурентни отношения и в никакъв случай не е в интерес на пазара. Получава се така, че потребителят заплаща (през кабелния или сателитен оператор) за ТВ-програми, които може да гледа уж безплатно (през ефирните оператори). Така държавата фактически стимулира потребителя да предпочете	предприятие, което предоставя услугата „радио- и телевизионно разпространение“ чрез кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи, не е отказало да разпространява телевизионните програми, посочени в § 37 и § 37а от ПЗР на ЗРТ няма основание за налагане на задължения на основание чл. 49в от ЗЕС, които биха били лишени от практическа необходимост. Разплащанията между търговските доставчици на аудио-визуални медийни услуги и предприятията, които предоставят услугата „радио- и телевизионно разпространение“ чрез кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи, е въпрос на търговско договаряне. При липса на изрично законово задължение за предоставяне на съдържанието безвъзмездно, всеки доставчик на медийни услуги може да избира платформата, чрез която да се разпространява своето съдържание и съответно да изисква заплащане за това от оператора на платформата. Настоящият метод на разплащане се е развил без намесата на държавата и е в резултат на търсенето на телевизионните програми от страна на предприятията, които предоставят услугата „радио- и телевизионно разпространение“ чрез кабелни и сателитни електронни съобщителни мрежи. Дори и евентуалното налагане на задължение на основание чл. 49в от ЗЕС, което КРС при всички положения счита за неоснователно не би променило начина на разплащане в случай, че съответните доставчици на медийни услуги не виждат интерес от разпространение на своите програми в кабелните и сателитни мрежи. Доставчиците на медийни услуги могат да откажат да предоставят своите програми дори и в случай на наложен задължителен пренос на предприятията, предоставящи кабелни и сателитни мрежи. Разпоредбата на чл. 49в, ал. 4 от ЗЕС целида компенсира оператора на платформата, който е резервирал капацитет за програмите, които се ползват от задължението за задължителен пренос, но тази разпоредба е приложима само в случай, че съответният доставчик на медийни услуги се възползва от правото на задължително разпространение. По отношение на твърдението, че решението за продължаване на задълженията по § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС за задължително разпространение (пренос) на националните и регионалните програми на БНТ и БНР ще противоречи на българското и европейско законодателство, комисията счита че няма основания за подобни твърдения. Продължаването на задълженията отговаря на целите от общ интерес, които се преследват с § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗЕС, за да гарантира достъп
---	---

	псевдобезплатната ефирна платформа пред всички останали и поставя в неравностойно пазарно положение кабелните и сателитните оператори спрямо мултиплексите. Собствениците на съдържание пък имат интерес от непрекъснато повишаване на цените за правото на разпространение на ТВ-програмите им от кабелните оператори, за да генерират ресурс за ефирното разпространение на същите тези програми. Т. е. затваря се порочна спирала на повишаване на цените, нелоялна конкуренция и нарушаване на европейското и българското законодателство във вреда на потребителите, които накрая плащат всички сметки. Предвид горните съображения, предлаганият за обществено обсъждане проект на решение на КРС за задължителен пренос на програмите на БНТ и БНР от кабелните и сателитните оператори противоречи на действащото българско законодателство и на релевантните европейски директиви в сферата на далекосъобщенията, поради което следва да не се приема. КРС следва да обсъди и внесе нов проект на решение, в което да се заложат принципите за равнопоставеност и технологична неутралност, както и равно третиране на цифровите платформени оператори от една страна, и на кабелните и сателитните оператори от друга страна. В противен случай въпросът ще бъде отнесен до компетентните български съдилища, както и до съответните органи на Европейския съюз.	чрез всички платформи на програмите на националните обществени доставчици на радиоуслуги, съответно на аудио-визуални медийни услуги. Целите от общ интерес, които преследват БНТ и БНР са изчерпателно и ясно определени с чл. 6, ал. 2 и ал. 3 от ЗРТ, което обоснова обществения интерес от достъпа до съдържанието, което тези доставчици създават. Както е посочено в мотивите на проекта на решение, поставен на обществено обсъждане, КРС отчита, че законодателят е наложил задълженията за задължително разпространение на радио- и телевизионни програми с изрична законова разпоредба. Целите, които се преследват със законовата разпоредба са в обществения интерес, който се изразява в осигуряване на достъп на гражданите до програмите на обществените радио- и телевизионни оператори, които са натоварени със задача в обществен интерес. Поради това, че преценката за съображенията от обществен интерес е направена от законодателя, КРС следва да направи оценка единствено дали задълженията са обосновани с оглед на това, че мрежите, за които са наложени задълженията, все още се използват от значителен брой крайни потребители като основно средство за получаване на радио- и телевизионни програми.
--	--	---